

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Sučanskej a sudcov JUDr. Emila Franciscyho a JUDr. Eleny Siebenstichovej, v právnej veci navrhovateľky **RNDr. M. K.**, bývajúcej v B., zastúpenej Mgr. K. B., advokátkou so sídlom v B., proti odporkyni **Slovenskej republike - Ministerstvu životného prostredia** so sídlom v Bratislave, Nám. Ľ. Štúra č. 1, **o náhradu škody spôsobenú nezákonným rozhodnutím**, vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 18 C 100/2003, o dovolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 23. apríla 2009 sp. zn. 3 Co 137/2007, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **z a m i e t a .**

Odporkyni náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Navrhovateľka sa návrhom na začatie konania podaným na súd 19. júna 2003 domáhala, aby súd zaviazal odporkyňu na náhradu škody vo výške 27 700 Sk

s príslušenstvom, ktorá jej bola spôsobená nezákonným rozhodnutím orgánu štátu v zmysle zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej len „zákon č. 58/1968 Zb.“).

Okresný súd Bratislava III rozsudkom zo 7. decembra 2006 č.k. 18 C 100/2003-81 odporkyňi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľke 27 700 Sk spolu s ročným úrokom z omeškania 13 % od 15. júna 2002 až do zaplatenia, ako aj povinnosť nahradiť trovy konania v sume 10 482,50 Sk k rukám advokátky Mgr. Z. D., všetko do troch dní. Rozhodol tak majúc preukázané, že v dôsledku nezákonného rozhodnutia Okresného úradu Bratislava III, odboru životného prostredia z 18. apríla 2001, v ktorom dal súhlas na výrub stromu javor poľný a ktoré rozhodnutie pre jeho nezákonnosť z dôvodu nedostatočne zisteného skutkového stavu zrušil na odvolanie navrhovateľky Krajský úrad v Bratislave rozhodnutím zo 6. septembra 2001, došlo zo strany žiadateľov o tento výrub aj k jeho uskutočneniu 26. apríla 2001. Podľa názoru súdu v priamej príčinnej súvislosti s uvedeným nezákonným rozhodnutím došlo výrubom stromu ku škode na majetku navrhovateľky vo výške 23 800 Sk určenej znalcom (hodnota predmetného vyrúbaného stromu) a ďalšej škode vo výške 3 900 Sk, ktorá predstavuje náklady súvisiace s uplatnením práva na náhradu škody. Skutočnosť, že predmetný strom rástol na pozemku navrhovateľky parcelné číslo X. a bol jeho súčasťou mal preukázanú jednak z fotografií vyhotovených navrhovateľkou bezprostredne po výrube stromu 26. apríla 2001, z ktorých je zrejmé, že oplotenie oddeľujúce jej pozemok od susedného pozemku nemohlo za žiadnych okolností prechádzať cez predmetný strom a ďalej zo záverov znaleckého posudku, ktorý znalec podal po vykonaní miestnej ohliadky a po posúdení predmetných fotografií, ale aj z výpovede svedkyne K. K. i samotnej navrhovateľky. Odporkyňa na preukázanie svojich tvrdení napriek poučeniu súdu podľa § 120 ods. 4 O.s.p. neoznačila žiadne dôkazy a práve odporkyňa prostredníctvom správneho orgánu, ktorý vydal nezákonné rozhodnutie, vytvorila stav, keď nebolo zrejme možné iným spôsobom bezpečne preukázať presnú polohu predmetného stromu na mieste samom, ktorý stav nemôže byť na ujmu navrhovateľky, ktorá tento stav nevyvolala a ani nezavinila. Pri určení výšky škody vychádzal zo znaleckého posudku znalca Ing. R., ktorý pri určení spoločenského ohodnotenia predmetného stromu postupoval podľa vyhlášky č. 99/1993 Z.z. ochránených rastlinách a chránených živočíchoch a o spoločenskom ohodnocovaní chránených rastlín, chránených živočíchov a drevín, podľa ktorého toto ohodnotenie nemôže byť redukované len na zistenie materiálnej škody ako hodnoty dreveniny, pretože biologická, ekologická a kultúrna hodnota dreveniny sa premieta aj v peňažnom vyjadrení jej hodnoty. Námietku odporkyne týkajúcu sa

nesprávneho ohodnotenia predmetného stromu znaleckým posudkom preto nepovažoval za dôvodnú. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. vzhľadom na úspech navrhovateľky v konaní.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie odporkyňa. Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 23. apríla 2009 sp. zn. 3 Co 137/2007 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že návrh zamietol. Odporkyňi náhradu trov konania nepriznal. Odvolací súd vychádzajúc zo správne zisteného skutkového stavu súdom prvého stupňa, ktorý sa nezmenil ani v priebehu odvolacieho konania, zhodne so súdom prvého stupňa vec posúdil podľa zákona č. 58/1969 Zb. Na rozdiel od súdu prvého stupňa dospel k záveru, že chýba jedna z podmienok objektívnej zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, a to príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vzniknutou škodu. V odôvodnení uviedol, že medzi účastníkmi nebolo sporné, že odporkyňa sa dopustila protiprávneho konania spočívajúceho v tom, že vydala rozhodnutie, ktoré ako nezákonné bolo zrušené a že navrhovateľke vznikla škoda výrubom stromu, ktorý stál na jej pozemku. Podľa názoru krajského súdu z výsledkov vykonaného dokazovania však nie je možné vyvodiť, že škoda, ktorá navrhovateľke vznikla, je v priamej príčinnej súvislosti s uvedeným rozhodnutím. Keďže navrhovateľka v konaní viackrát uviedla, že strom vyrúbali B. (žiadatelia o výrob stromu), mala teda vedomosť, že škoda, ktorá jej vznikla je v príčinnej súvislosti s ich protiprávnym konaním. Vzhľadom k uvedenému odvolací súd dospel k záveru, že odporkyňa v konaní nie je pasívne legitimovaná a z toho dôvodu sa navrhovateľka nemohla účinne domáhať náhrady škody postupom podľa zákona č. 58/1969 Zb. Odvolaním napadnutý rozsudok preto zmenil tak, že neopodstatnene podaný návrh zamietol; z tohto dôvodu sa ostatnými právnymi a skutkovými námietkami uvedenými v odvolaní odporkyne nezaoberal. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p., úspešnej odporkyňi náhradu trov konania nepriznal, pretože si náhradu trov konania neuplatnila.

Proti rozsudku krajského súdu podala navrhovateľka dovolanie, prípustnosť ktorého odôvodnila § 238 ods. 1 O.s.p. a jeho dôvodnosť § 241 ods. 2 písm. a/ a c/ O.s.p., nakoľko v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p. a rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázala na to, že krajský súd, ktorý je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, žiaden z odvolacích dôvodov odporkyne neposudzoval, rozhodnutie okresného súdu zmenil z úplne iného dôvodu, a to, že medzi škodou a nezákonným rozhodnutím neexistuje príčinná súvislosť. Odvolací súd v rozpore s § 212 ods. 1 O.s.p. tým,

že nebral do úvahy vecné a obsahové vymedzenie dôvodov odvolania odporkyne a nerozhodoval na základe dôvodov odvolania odporkyne, jej odňal možnosť konať pred súdom. Pokiaľ ide o nesprávne právne posúdenie veci uviedla, že dňa 18. apríla 2001 Okresný úrad Bratislava III, odbor životného prostredia udelil súhlas s výrubom dreviny č. sp. X. J. a R. B., na základe ktorého títo vyrúbali 26. apríla 2001 predmetný strom, lebo na výrub mali právoplatné povolenie. Až následne Krajský úrad v Bratislave rozhodnutím zo dňa 6. septembra 2001 č. W. zrušil uvedené rozhodnutie Okresného úradu Bratislava III ako nezákonné. Zo skutkového stavu vyplýva, že vzniku škody predchádzali dve skutočnosti, ktoré sa jednoznačne priamo podieľali na vzniku škody na jej majetku, a to nezákonné rozhodnutie a následne samotný výrub stromu. Keďže podstatnou príčinou spôsobujúcou vznik škody však môže byť len jedna z nich, treba skúmať, či s oboma týmito skutočnosťami zákon spája zodpovednosť za škodu. U fyzických osôb prichádza do úvahy zodpovednosť v zmysle všeobecných ustanovení o zodpovednosti za škodu, pričom z § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že každý zodpovedá za škodu spôsobenú porušením právnej povinnosti; J. a R. B. konali na základe právoplatného rozhodnutia, súhlas na výrub stromu bol správnym orgánom vydaný na ich meno a z toho dôvodu v ich prípade neexistuje základná podmienka pre vznik ich zodpovednosti za škodu, a to protiprávne konanie. Argument súdu, že škoda jej vznikla „v príčinnej súvislosti s ich protiprávnym konaním“ preto vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci; s ich konaním právne predpisy Slovenskej republiky nespájajú zodpovednosť za škodu, preto ich konanie nemožno považovať za podstatnú príčinu vzniku škody, hoci sa na vzniku škody podieľali. Zo sledu jednotlivých skutkových okolností v danej veci je zrejmé, že jedine nezákonné rozhodnutie správneho orgánu ako významný článok reťazca príčin a následkov je v zmysle zákona č. 58/1969 Zb. skutočnosťou, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu. Ku škode na majetku navrhovateľky by nikdy nedošlo, ak by správny orgán nevydal nezákonné rozhodnutie o výrube stromu. Okrem skutočnosti ako príčine vzniku škody nie sú žiadne iné okolnosti, s ktorými by zákon spájal zodpovednosť za škodu, a z toho dôvodu je hlavnou príčinou vzniku škody na majetku navrhovateľky. Trvala na tom, že v konaní bola preukázaná existencia príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím Okresného úradu Bratislava III, odboru životného prostredia 18. apríla 2001 a škodou na majetku navrhovateľky vo výške 27 700 Sk. Žiadala preto zmeniť napadnutý rozsudok krajského súdu a odporkyňi uložiť povinnosť zaplatiť navrhovateľke 27 700 Sk spolu s ročným úrokom z omeškania vo výške 13 % od 15. júna 2002 až do zaplatenia a nahradiť jej trovy konania.

Odporkyňa vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že rozhodnutie krajského súdu je vecne správne a navrhla dovolanie zamietnuť. Vychádzajúc z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 32/2007 zastávala názor, že príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a škodou, ktorá vznikla navrhovateľke v prípade výrubu predmetného stromu nie je bezprostredná a ani priama. Pokiaľ ide o skutkové okolnosti, vlastníctvo stromu považovala naďalej za sporné, namietla správnosť záverov znaleckého posudku i určenie výšky náhrady škody v zmysle posudku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), ktorá je zastúpená advokátkou (§ 241 ods. 1 O.s.p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že dovolanie nie je opodstatnené.

Dovolaním navrhovateľky je napadnutý rozsudok krajského súdu, ktorým zmenil rozsudok súdu prvého stupňa, prípustnosť dovolania proti zmeňujúcemu rozsudku krajského súdu vyplýva z § 238 ods. 1 O.s.p.

V zmysle § 241 ods. 2 O.s.p. môže byť dovolanie podané iba z dôvodov, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne (§ 242 ods. 1 O.s.p.) sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O.s.p. a tiež tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Vzhľadom na obsah dovolania, ale tiež zákonnú povinnosť dovolacieho súdu (§ 242 ods. 1 druhá veta O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., zaoberal sa dovolací súd otázkou, či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka byť účastníkom konania, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad nedostatku návrhu na začatie konania tam, kde konanie sa mohlo

začať len na takýto návrh, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, alebo prípad rozhodovania vylúčeným sudcom či súdom nesprávne obsadeným). Dovolateľka procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdila a žiadna z týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo.

Navrhovateľka namietala, že odvolací súd jej odňal možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Odňatím možnosti pred súdom konať sa rozumie nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci účastníkovi realizáciu jeho procesných práv priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Podľa názoru navrhovateľky došlo v odvolacom konaní k tejto vade tým, že odvolací súd nevezal do úvahy vecné a obsahové vymedzenie dôvodov odvolania odporkyne, tieto neskúmal a nevyjadril sa k nim v rozhodnutí a zmeňujúce rozhodnutie založil na iných dôvodoch než odporkyňou uvádzaných v odvolaní. Dovolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že konanie odvolacieho súdu nie je v danom prípade zaťažené procesnou vadou takejto povahy. Okresný súd, ktorý návrhu vyhovel, posudzoval predpoklady vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím a dospel k záveru, že tieto boli splnené. Zaoberal sa aj otázkou príčinnej súvislosti a vykonaným dokazovaním mal preukázať, že v dôsledku nezákonného rozhodnutia Okresného úradu Bratislava III, odboru životného prostredia z 18. apríla 2001, ktorý dal súhlas na výrub stromu a ktoré bolo zrušené Krajským úradom v Bratislave pre jeho nezákonnosť, došlo k výrubu stromu 26. apríla 2001 na pozemku navrhovateľky. Na základe uvedeného zaujal názor, že v priamej príčinnej súvislosti s týmto nezákonným rozhodnutím je škoda na majetku navrhovateľky spôsobená výrubom stromu. Krajský súd, ktorý zmenil napadnutý rozsudok okresného súdu a návrh zamietol, vychádzal z nezmeneného skutkového stavu zisteného súdom prvého stupňa, ktorý považoval za správny, avšak pokiaľ ide o právne posúdenie uplatneného nároku, na rozdiel od súdu prvého stupňa dospel k záveru, že chýba jeden z predpokladov zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, a to príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a škodou, ktorá vznikla navrhovateľke vyrúbaním stromu. Podľa názoru odvolacieho súdu navrhovateľka vedela, že škoda, ktorá jej vznikla je v príčinnej súvislosti s protiprávnym konaním susedov B., ktorí strom vyrúbali, o čom svedčí aj ňou podané trestné oznámenie na susedov, z čoho vyvodil aj záver o nedostatku pasívnej legitímácie odporkyne. Odvolací súd v porovnaní so súdom prvého stupňa založil svoj rozsudok na odlišnom právnom závere o nedostatku príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a škodou.

Vychádzajúc z uvedeného podľa právneho názoru dovolacieho súdu nedošlo v odvolacom konaní k porušeniu práva dovolateľky na spravodlivý proces a k odňatiu možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Odvolací súd, ako vyplýva z obsahu spisu, nevychádzal z iných skutkových zistení ako súd prvého stupňa a svoje rozhodnutie nezaložil na skutočnosti, ktorou sa už pred ním nezaoberal súd nižšieho stupňa. Z odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku vyplýva opakované konštatovanie odvolacieho súdu, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav, ktorý sa nezmenil ani v odvolacom konaní a z ktorého vychádzal aj odvolací súd pri svojom rozhodnutí a k zmene došlo iba v právnom posúdení predpokladov zakladajúcich vznik zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu štátu. Nemožno preto dospieť k záveru, že by tým odvolací súd založil svoje rozhodnutie nečakane na iných právnych záveroch než súd prvého stupňa a že by týmto bolo navrhovateľke odňaté právo domáhať sa preskúmania správnosti nového právneho záveru na súde vyššieho stupňa, keďže svoj právny záver vyvodil zo skutočností, ktoré právne vyhodnocoval aj súd prvého stupňa. Uvedeným postupom odvolacieho súdu, ktorý je v súlade so zákonom, nemohlo dôjsť k odňatiu možnosti navrhovateľky konať pred súdom.

Navrhovateľka v dovolaní vyslovila aj nespokojnosť s právnym posúdením veci odvolacím súdom (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Z ustanovenia § 27 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2004, a ktorým bol zrušený zákon č. 58/1969 Zb., vyplýva, že zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona a za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, sa spravuje doterajšími predpismi. Keďže k navrhovateľkou tvrdenej škode malo dôjsť nezákonným rozhodnutím pred 1. júlom 2004, bolo potrebné vec posudzovať podľa zákona č. 58/1969 Zb. Zodpovednosť štátu podľa tohto zákona za nezákonný alebo nesprávny postup výkonu štátnej moci majúci za následok škodu, má charakter

občianskoprávnej zodpovednosti. Zákon č. 58/1969 Zb. je vo vzťahu k Občianskemu zákonníku zákonom špeciálnym, preto pokiaľ tento špeciálny zákon neobsahuje vlastnú úpravu, právne vzťahy sa riadia Občianskym zákonníkom (viď § 20 zákona č. 58/1969 Zb.).

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, ktoré v občianskom súdnom konaní a v konaní pred štátnym notárstvom, v správnom konaní, ako aj v konaní pred miestnym ľudovým súdom, a ďalej v trestnom konaní, pokiaľ nejde o rozhodnutie o väzbe alebo treste, vydal štátny orgán alebo orgán štátnej organizácie (ďalej len štátny orgán). Štát zodpovedá taktiež za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu spoločenskej organizácie vydaným pri plnení úloh štátneho orgánu, ktoré na túto organizáciu prešli.

Právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím majú tí, ktorí boli účastníkmi konania a boli poškodení nezákonným rozhodnutím vydaným v tomto konaní (§ 2 zákona č. 58/1969 Zb.).

Z ustanovenia § 4 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. vyplýva, že nárok na náhradu škody nemožno uplatniť, dokiaľ právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, pre nezákonnosť nezrušil príslušný orgán. Rozhodnutím tohto orgánu je súd rozhodujúci o náhrade škody viazaný.

Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím podľa § 1 – § 17 zákona č. 58/1969 Zb. (špecifickou súčasťou bola zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím o väzbe a treste) je objektívnou zodpovednosťou štátu (bez ohľadu na zavinenie), ktorej sa nebolo možné zbaviť a ktorá bola založená na súčasnom (kumulatívnom) splnení troch podmienok, a to: 1/ nezákonné rozhodnutie, 2/ vznik škody, 3/ príčinná súvislosť medzi vydaním nezákonného rozhodnutia a vznikom škody.

Prvotnou podmienkou pre vznik zodpovednosti štátu za škodu z nezákonného rozhodnutia je teda existencia rozhodnutia, ktorým v konkrétnej veci štátny orgán aplikoval všeobecné pravidlo právnej normy na ním prejednávaný prípad a rozhodoval tak o právach a povinnostiach individuálnych subjektov. Nevyhnutnou podmienkou zodpovednosti štátu za škodu však je, aby právoplatné alebo bez ohľadu na právoplatnosť vykonateľné rozhodnutie bolo ako nezákonné zrušené alebo zmenené (§ 4 ods. 2 zákona č. 58/1969 Zb.).

Zákon č. 58/1969 Zb. pojem škody bližšie nedefinuje a ani neupravuje rozsah jej náhrady. Preto treba aj v tomto smere aplikovať príslušné ustanovenia všeobecnej úpravy (§ 442 Občianskeho zákonníka) a škodu vo všeobecnosti chápať ako ujmu, ktorá a/ nastala v majetkovej sfére poškodeného, b/ je objektívne vyjadriteľná v peniazoch a c/ je napravitel'ná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým peňažného. Navrhovateľka sa v danej veci domáha náhrady skutočnej škody, ktorá podľa jej názoru vznikla tým, že na základe nezákonného rozhodnutia orgánu štátu, ktoré bolo neskôr zrušené, bol vyrúbaný strom na jej pozemku.

Ani vzťah príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) medzi nezákonným rozhodnutím a škodou zákon č. 58/1969 Zb. nevysvetľuje. Existencia príčinnej súvislosti (vzťah príčiny a následku) medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody je jedným z nevyhnutných predpokladov zodpovednosti za škodu. O vzťah príčinnej súvislosti sa jedná, ak vznikla škoda následkom nezákonného rozhodnutia, teda ak je nezákonné rozhodnutie a škoda vo vzájomnom pomere príčiny a následku. To znamená, že príčinná súvislosť medzi škodou a nezákonným rozhodnutím je daná len vtedy, ak by škoda pri absencii nezákonného rozhodnutia nevznikla, teda musí teda ísť o priamu (nie len sprostredkovanú) príčinu vzniku škody. Zároveň treba uviesť, že otázka príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a konkrétnou škodou je síce v prvom rade otázkou skutkovou, pričom súd zisťuje jej existenciu, avšak záver, či v konkrétnom prípade, je či nie je daná príčinná súvislosť, je súčasne otázkou právnou, pretože súd tak robí záver o existencii jedného z predpokladov zodpovednosti štátu za škodu, pričom tento právny záver je samozrejme závislý na skutkovom zistení. Ak by príčinou vzniku škody bola iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastane. Pritom nemusí ísť o príčinu jedinú, ale stačí ak ide o jednu z príčin, ktorá sa podieľa na nepriaznivom následku, o ktorého odškodnenie ide, a to o príčinu podstatnú.

Z hľadiska skutkového stavu bolo zistené, že Okresný úrad Bratislava III, odbor životného prostredia rozhodnutím z 18. apríla 2001 dal súhlas žiadateľom J. B. a R. B. na výrub 1 kusa javora mliečneho (*Acer platanois L.*) s obvodom kmeňa 50 cm nameraným vo výške 130 cm nad zemou. Podľa rozhodnutia drevina rastie na pozemku na J. ul. č. X., parcelné č. X. v katastrálnom území B., vlastníkom ktorého sú žiadatelia. Vykonaným dokazovaním mal súd prvého stupňa preukázané, že žiadatelia na základe tohto rozhodnutia uskutočnili dňa 26. apríla 2001 výrub stromu, ktorý rástol na pozemku žalobkyne na J. ul. č.

Y., parcelné číslo Y., katastrálne územie B., ktorého bol súčasťou. Z takto zisteného skutkového stavu súdom prvého stupňa, k zmene ktorého nedošlo ani v priebehu odvolacieho konania, vychádzal aj odvolací súd pri svojom rozhodnutí. Odvolací súd pri skúmaní predpokladov zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím zhodne so súdom prvého stupňa mal preukázanú existenciu nezákonného rozhodnutia, ktoré bolo práve pre jeho nezákonnosť zrušené a mal preukázanú aj existenciu škody na majetku navrhovateľky. Pokiaľ ide o jeho záver, že zo zisteného skutkového stavu nie je možné vyvodiť existenciu príčinnej súvislosti medzi škodou a nezákonným rozhodnutím, tento záver je správny. Odvolací súd aj správne po právnej stránke posúdil tento zákonný predpoklad pre vznik zodpovednosti štátu za škodu z nezákonného rozhodnutia, keď dospel k záveru o neexistencii príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a škodou, ktorá vznikla navrhovateľke a dovolací súd sa s týmto záverom stotožňuje. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na obsah dovolania navrhovateľky, kde správne uvádza, že vzniku škody predchádzali dve skutočnosti, ktoré sa podieľali na vzniku škody na majetku navrhovateľky, a to nezákonné rozhodnutie a samotný výrub stromu, čo napokon uvádza aj odvolací súd vo svojom rozhodnutí. Ako už bolo vyššie uvedené, príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a škodou musí byť priama, bezprostredná, čo však v danej veci splnené nebolo.

Je nesporné, že samotným rozhodnutím obvodného úradu, ktorým bol vydaný žiadateľom súhlas na výrub 1 kusa javora mliečneho (*Acer platanoides* L.) s obvodom kmeňa 50 cm nameraným vo výške 130 cm nad zemou, ktorý rastie na pozemku na J. ul. č. X., parcelné č. X. v katastrálnom území B., vlastníkom ktorého sú žiadatelia, ku škode na majetku navrhovateľky nedošlo. Bezprostrednou príčinou, ktorá mala za následok vznik škody na majetku navrhovateľky bolo vyrúbanie stromu v drevine javor poľný (*acer campestre*) s priemerom 75 cm vo výške 130 cm nad zemou na jej pozemku parcelné číslo Y.. Vzhľadom na toto nie priame, ale sprostredkované pôsobenie zákonného rozhodnutia orgánu štátu na vznik škody navrhovateľke, dovolací súd sa stotožňuje s názorom odvolacieho súdu, že v danom prípade nebola daná príčinná súvislosť medzi označeným nezákonným rozhodnutím a zmenšením majetku navrhovateľky.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že navrhovateľka v konaní nepreukázala existenciu príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody na jej majetku. Keďže podmienky vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím sú stanovené kumulatívne a v prípade nesplnenia čo i len jednej z nich nie je daná táto

zodpovednosť, dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie navrhovateľky nie je opodstatnené, lebo smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorý spočíva na správnom právnom závere, že v danej veci nie sú splnené podmienky pre zodpovednosť odporkyne za škodu v zmysle zákona č. 58/1969 Zb.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie navrhovateľky zamietol podľa ustanovenia § 243b ods. 1 O.s.p.

V dovolacom konaní nebola navrhovateľka úspešná a právo na náhradu trov dovolacieho konania vzniklo odporkyni (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Keďže ale procesne úspešná účastníčka si náhradu trov dovolacieho konania neuplatnila, dovolací súd jej náhradu trov dovolacieho konania nepriznal (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 24. februára 2011

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková